

"Invertir en adaptació sempre és rendible. El risc de no fer res és gran"

Entrevistem Ramon Rabella sobre el projecte LIFE Clinomics per augmentar la resiliència de les entitats locals mediterrànies davant el canvi climàtic

23/01/2017 - 14:46

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

Ramon Rabella és cap de l'Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona i dirigeix el projecte LIFE Clinomics (<http://sostenible.cat/noticia/es-presenta-life-clinomics-que-afronta-ladaptacio-al-canvi-climatic-des-de-lactivitat>). **En aquesta entrevista explica els aspectes més importants d'aquest projecte, que es desenvoluparà fins al 2019, i reflexiona sobre les relacions entre l'adaptació al canvi climàtic i els aspectes ambientals i socials.**

Què és el projecte LIFE Clinomics i quina és la seva finalitat principal?

Com una part del seu nom indica, és un programa [LIFE](http://ec.europa.eu/environment/life/) (<http://ec.europa.eu/environment/life/>) de la Unió Europea orientat a augmentar la resiliència de les entitats locals mediterrànies a partir de la intervenció en tres territoris: el Parc Natural del Montseny, la comarca de l'Alt Penedès i les terres de

l'Ebre; i al voltant de tres activitats econòmiques: el turisme, l'agricultura i les explotacions forestals. La denominació *clinomics* és el resultat de fer una contracció amb dos components: clima i economia. I en aquest objectiu hi té un paper fonamental l'adaptació.

"Els ens locals encapçalen la lluita per reduir la vulnerabilitat climàtica del territori, atès que l'adaptació és un complement indispensable a les accions de mitigació"

Per què aquest paper de l'adaptació?

El [Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel clima i l'energia](#)

(http://www.covenantofmayors.eu/IMG/pdf/Commitment__CAT_071015_FINAL.pdf) subratlla la gran importància de l'adaptació quan diu que "els ens locals encapçalen la lluita per reduir la vulnerabilitat climàtica del territori, atès que l'adaptació és un complement indispensable a les accions de mitigació". Igualment, assenyala la relació entre l'adaptació i les qüestions econòmiques quan diu: "Adaptació i mitigació ens descobriran oportunitats per promoure un desenvolupament local sostenible i aportaran beneficis al medi ambient, la societat i l'economia, com ara la creació de comunitats energèticament eficients, resilients i inclusives, la millora de la qualitat de vida, l'increment de la inversió i la innovació, la promoció de l'economia local i la creació de llocs de treball".

D'on sorgeix l'impuls de LIFE Clinomics i quins socis participen en el programa?

La Diputació de Barcelona n'és impulsora, amb la idea d'estendre l'adaptació al canvi climàtic més enllà de l'administració, involucrant sectors econòmics i socials. Els projectes LIFE poden tenir socis de diversos països o d'un de sol, i aquest és el nostre cas. Els socis de LIFE Clinomics són territorials, com l'Oficina de Canvi Climàtic de la Generalitat, la Diputació de Barcelona, i la representació administrativa dels tres àmbits d'actuació que s'han triat (Montseny, Alt Penedès i Terres de l'Ebre) i, com a actors socials, hi ha UGT, CC OO, la Unió de Pagesos i la Cambra de Comerç. La Diputació fa la coordinació general i cada soci té unes competències pròpies. Així, per exemple, la Cambra se centra en el tema de formació i els sindicats fan comunicació i disseminació. Cal subratllar que, tot i aquest repartiment de feines, l'acció és comuna.

"La Diputació de Barcelona n'és impulsora, amb la idea d'estendre l'adaptació al canvi climàtic més enllà de l'administració, involucrant sectors econòmics i socials"

Com es desplegarà LIFE Clinomics?

Ara som en la fase de diagnòstic. El dels impactes ambientals en els territoris l'està portant a terme l'Oficina de canvi Climàtic de la Generalitat. El diagnòstic econòmic i social està més repartit entre els diversos socis. Un cop aquests diagnòstics estiguin fets es constituïran unes

meses de treball que seran també territorials i sectorials. La seva missió serà debatre què cal fer a partir de la informació recollida: hauran de plantejar un pla amb unes accions sobre cada territori. A continuació, a partir de les accions que s'escullin es faran proves pilot.

I un cop acabi el programa, què passarà amb aquestes accions?

El programa dura tres anys. El repte és que, quan arribi al final, el 2019, les accions puguin continuar perquè hagin estat ben valorades per tots els agents públics i privats del territori i així es creï una dinàmica inversora de futur. Per altra banda, la idea és que tot allò que es desenvolupi en aquests territoris pugui ser després replicat en altres realitats geogràfiques, de forma que l'adaptació al canvi climàtic arribi a més indrets i amb el coneixement generat en les tres experiències.

"La idea és que tot allò que es desenvolupi en aquests territoris pugui ser després replicat en altres realitats geogràfiques, de forma que l'adaptació al canvi climàtic arribi a més indrets i amb el coneixement generat en les tres experiències"

El Parc del Montseny, les Terres de l'Ebre i l'Alt Penedès. Què tenen en comú?

Bé, durant molt de temps, a través dels PAES i els PAESC ens hem centrat molt en el medi ambient urbà, i el medi rural ha quedat a banda. Aquestes tres àrees tenen precisament això en comú: ser part del medi rural. D'entrada l'agricultura és molt necessària perquè ella mateixa, per la seva pròpia existència, és una contribució a l'adaptació. Per

exemple, entre un espai periurbà abandonat o el mateix espai amb conreus, el primer és molt més vulnerable al canvi climàtic que el segon.

I què tenen de diferent?

En el cas del Montseny el més important és la gestió forestal i després i el turisme rural, mentre que l'agricultura hi és també, però de manera més limitada. A l'Alt Penedès, el conreu de la vinya té el màxim protagonisme. I a les Terres de l'Ebre hi ha una enorme diversitat i complexitat, des de conreus molt especials, com el de l'arròs, convivint amb hortes, fins als boscos dels Ports, sense oblidar l'activitat turística. A més, el Delta de l'Ebre és un territori força vulnerable. Per tant, harmonitzar tots aquests factors és el seu gran repte.

I quin és el repte al Montseny?

Aconseguir un equilibri gens fàcil. La gestió forestal s'ha de fer compatible amb la gestió turística. L'explotació forestal o ramadera s'han de poder desenvolupar mantenint alhora uns serveis turístics que

"L'agricultura és molt necessària perquè ella mateixa, per la seva pròpia existència, és una contribució a l'adaptació. Per exemple, entre un espai periurbà abandonat o el mateix espai amb conreus, el primer és molt més vulnerable al canvi climàtic que el segon"

ajudin a generar més riquesa. Però és cert que de vegades hi ha uns desitjos del turista i uns desitjos de la població local que poden no ser coincidents. El que cal és evitar la tematització del territori. El bosc mantingut és un bosc adaptat i el valor del bosc del Montseny és la biodiversitat, que és un dels valors més importants per atraure turisme. Per tant, aquí es veu clarament com adaptació i economia poden anar de la mà,

sempre i quan les coses es facin ben fetes. Treballar l'adaptació és buscar un consens. Per altra banda, l'adaptació ha de ser el més ajustada possible a les necessitats de la població local. El que no pot fer és trencar els equilibris.

I el de l'Alt Penedès?

Al Penedès els viticultors i les bodegues estan treballant per aconseguir varietats més resistents a les plagues -tenint en compte que el canvi climàtic comporta un increment d'aquest fenomen- i també que requereixen menys aigua. Aquesta és una bona línia per mantenir l'activitat econòmica en el futur.

"L'adaptació ha de ser el més ajustada possible a les necessitats de la població local. El que no pot fer és trencar els equilibris. "

¿Per què l'adaptació de vegades costa tant d'entendre a moltes persones i fins i tot es vista amb escepticisme?

És veritat que de vegades el problema que té l'adaptació al canvi climàtic és que "no ven", si se'm permet l'expressió. En el cas de la mitigació,

per exemple, les tones de CO₂ que es deixen d'emetre es tradueixen en un estalvi econòmic. En canvi, l'adaptació demana emprendre determinades accions en relació a uns fets que no és segur passin. Això és un obstacle, segur, però cal fer entendre als que prenen les decisions que l'acció és realment rendible. Qualsevol adaptació que suposi fer una obra, com seria el cas d'una bassa de retenció d'avingudes d'aigua, planteja un problema d'entrada perquè el cost és molt alt, però només cal veure el que ha passat fa uns dies a València i a Múrcia per adonar-se que els costos d'unes inundacions greus que no es poden aturar són elevadíssims a nivell material, per no parlar del cost de les vides humanes, que no té preu.

"Adaptació i equitat social estan relacionades"

Per altra banda l'adaptació també té un component social innegable.

Així és. Les cases més mal aïllades són les més barates i és on hi viuen les persones amb menys

recursos. Si hi ha temperatures extremes, aquestes persones són les que més pateixen. Per això, lluitar contra la pobresa energètica també és una política d'adaptació. Adaptació i equitat social estan relacionades. Tornant als boscos, hem esmentat abans la importància de la gestió. Reduir la probabilitat d'incendis té una forta dimensió ambiental, però també social, perquè a Catalunya moltes urbanitzacions que estan literalment encastades en el bosc s'han convertit en primeres residències on hi viu molta gent. El risc de no fer res és gran.

Etiquetes: [Agricultura \(/etiquetes/agricultura\)](#)
[Alt Penedès \(/etiquetes/alt-penedes\)](#)
[LIFE CLINOMICS \(/etiquetes/life-clinomics\)](#)

[Montseny \(/etiquetes/montseny\)](#)[Pacte d'Alcaldes \(/etiquetes/pacte-dalcaldes\)](#)[Terres de l'Ebre \(/etiquetes/terres-de-lebre\)](#)[adaptació \(/etiquetes/adaptacio\)](#)[pobresa energètica \(/etiquetes/pobresa-energetica\)](#)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/invertir-en-adaptacio-sempre-es-rendible-el-risc-de-no-fer-res-es-gran>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/invertir-en-adaptacio-sempre-es-rendible-el-risc-de-no-fer-res-es-gran>)

Relacionats

Notícia

Adaptar-se al canvi climàtic a Ontinyent (/noticia/adaptar-se-al-canvi-climatic-a-ontinyent)

El municipi tornarà al riu el seu espai enderrocant 40 habitatges

(/noticia/adaptar-se-al-canvi-climatic-a-ontinyent)
El Clariano desbordat inunda el barri de Cantereria a Ontinyent

El canvi climàtic ha demostrat que la natura acaba reclamant el que és el seu espai vital, i no només passa a la costa, també passa a l'interior. A

Vora Riu, no faces niu, aquesta dita valenciana de la saviesa popular no sempre ha estat escoltada, com en el cas d'Ontinyent (València), on els veïns de barri Cantereria viuen amb angoixa cada crescuda del riu Clariano, que passa a prop de casa i que els obliga a ser desallotjats amb freqüència.

Notícia

L'ACA destinarà més de 50 MEUR en restauració de rius i reparació d'infraestructures del cicle de l'aigua afectades pel temporal Gloria (/noticia/laca-destinara-mes-de-50-meur-en-restauracio-de-rius-i-reparacio-dinfraestructures-del-cicle)

(/noticia/laca-destinara-mes-de-50-meur-en-restauracio-de-rius-i-reparacio-dinfraestructures-del-cicle)

Entre d'altres partides, es destinaran 10 MEUR en ajuts per a reparar infraestructures d'abastament en alta; 8 MEUR per a reparar danys de la xarxa ATL; 24 MEUR en actuacions d'adequació de les lleres i 6,6 MEUR per a reparar danys en sistemes de sanejament. En total estan previstes prop de 620 actuacions en lleres fluvials; 280 a la demarcació de Girona, 250 a Barcelona, 12 a Tarragona, 27 a Terres de l'Ebre i 50 a la demarcació de Lleida.

Notícia

La Diputació de Barcelona destina 8M d'euros a ajudar municipis del Maresme després del Glòria (/noticia/la-diputacio-de-barcelona-destina-8m-deuros-a-ajudar-municipis-del-maresme-despres-del)

(/noticia/la-diputacio-de-barcelona-destina-8m-deuros-a-ajudar-municipis-del-maresme-despres-del)

D'aquests 8 milions, 5 corresponen a una partida que ja té a punt aquesta administració per atendre peticions dels municipis per fer front a despeses que haurien d'assumir des dels ajuntaments. Els altres 3 milions serviran per arranjar elements que són competència de la pròpia Diputació, com algunes carreteres

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

Diputació
Barcelona

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>

<http://www.twitter.com/xarxasost>

<http://youtube.com/xarxasost>

[\(rss.xml\)](#)